بسم الله الرحمن الرحيم

B2

ސިވިލް ކޯޓު

މާލެ

ދިވެހިރާއްޖެ

ނަންބަރު:144-B2/VA/2025/01

ދަޢުވާ ނަންބަރު:	1383-CVC-2023
އަމުރު ތަންފީޒުކުރަން އެދުނު ފަރާތް:	މުޙައްމަދު ނަސީރު (A055089)، ފިނިފެންމާގެ، ގދ. ވާދޫ
އަމުރު ޙަވާލުވާ ފަރާތްތައް:	1- ޢަލީމަތު މުޙައްމަދު (A126143)، ހ. ސަވަރި، މާލެ
	2- ޚަދީޖާ މުޙައްމަދު (A091859) ހ. ފެންގުލާބުވަރު، މާލެ
	3- ސަޢީދާ މުޙައްމަދު (A056481)، ހ. ސަވަންގަހި، މާލެ
	4- ފާޠިމަތު މުޙައްމަދު (A276560)، ހ. ކިޔުބާވިލާ، މާލެ
އަމުރު ނުކުތް ތާރީޚާއި ގަޑި:	04 ޖަނަވަރީ 2025 ގެ 16:00PM
އަމުރުގެ މައުޟޫޢު:	މައްސަލައިގެ ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުމާ ހަމައަށް ނުވަތަ ކޯޓުން މިންވަރު ގޮތަކަށް އަންގައިދިނުން

ވަގުތީ އަމުރު

ދެންފަހު، މި އަމުރު ނެރުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރި ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1383-CVC-2023 ދަޢުވާއާގައި ސަރީޢަތުން ގޮތް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުރިއަށް ބިނާކޮށް ދަޢުވާއިން ޙުކުމުގެ ހިނގުމުންދާ މައްސަލައިގައި އަދާލަތު ހާލަތު ނޯޓިސްދެވި އަމަލުކުރަން އެއްވެސް ފަރާތަކުން ނުކުރުމަކީ، އެ ދަޢުވާއާގައި ޙުކުމް ހިނގުމުންދާ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އިމާރާތަކީ އެއްވެސް ގޮތްތަކުން ނުދިނުމަކީ، މާލެ، ހ. ހިނގުނު އެވެ ކިޔާ ގޭގައި ގދ. ވާދޫ، ފިނިފެންމާގެ، މުޙައްމަދު ނަސީރުއާއި ދެމެދު ފަރާތުން ބަލިޔާއްޝާރިވާ ފަރާތްތައް އެ ގެއިން ނުކުތުމަކީ، މުޙައްމަދު ނަސީރު ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުން ދިރިއުޅޭ ފަރާތްތަކަށް ވަކި ނުނިކުމެވޭކަމަށް އެއްވެސް ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ނުކުރުމަކީ، އަދި މި އަމުރު ނެރުނު ވަގުތުން ފެށިގެން ދިހަވަނަ 06 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި، އެގޮތަށް ވަކި ނުކުމެ ނުވެވޭކަމަށް ދަނޑު ބަންދުކުރުމަކީ މާލެއިން ބޭރުގައި ހުރިނަމަވެސް، މުޙައްމަދު ނަސީރުއާއި އެ ދިމާލުގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތްތަކަށް

ސިވިލް ކޯޓު
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv

ކުރިއަށްވެސް އެއްގޮތަށް ވަދިނިކުގެ އުޅެވޭގޮތަށް ހަމަޖެއްސުމަށް، ހަލީމާ މުޙައްމަދުއާއި، ޒަރީނާ މުޙައްމަދު އާއި، ސަލީނާ މުޙައްމަދު އާއި، ފާޠިމަތު މުޙައްމަދު އަށް އަންގައި އަމުރުކޮށް، އަދި މި އަމުރާ އެއްގޮތަށް އަމުރު ޢަމަލުކުރާ ފަރާތްތަކުން ޢަމަލުކޮށްފައި ނުވާނަމަ، މި އަމުރު ތަންފީޛުކޮށްދިނުމަށް މުޙައްމަދު ނަޝީދުގެ ފަރާތުން ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ އެހީތެރިކަމަށް އެދިއްޖެނަމަ، އެ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތަށް އަންގައި، އަމުރުކޮށްފީމެވެ. އަދި މިގޮތުން ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފަރާތުން މި އަމުރު ތަންފީޛުކުރުމުގައި ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ޒިންމާއިން ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތް ބަރީއަވެގެންވެއެވެ.

04 ރަޖަބު 1446

04 ޖަނަވަރީ 2025

ފައިސަލް އަޙުމަދު

ގާޟީ

ސިވިލް ކޯޓު

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ހަލީމާ މުޙައްމަދު (A126143)، ހ. ސަވޭރި، މާލެ

ޒަރީނާ މުޙައްމަދު (A091859) ހ. ފެންގޯލްޑުވާރު، މާލެ

ސަލީނާ މުޙައްމަދު (A056481)، ހ. ސަމްނިގާއި، މާލެ

ފާޠިމަތު މުޙައްމަދު (A276560)، ހ. ދިއުބާލީ، މާލެ

ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތް

ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 144-B2/VA/2025/01 ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި

ރިޢާޔަތްކުރި ކަންކަން

ބަޔާނު

1. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1383-CVC-2023 ދަޢުވާއާއި، ފެމިލީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1236/Fm-C/2019 ދަޢުވާއާއިން މާލެ، ހ. ހިނގުނަ، ޙައްވާ ޙަސަންފުޅުގެ ތަރިކަ ވާރިސުންގެ ދެމެދުގައި ހަމަޖެއްސުމުގައި، މަރުޙޫމާގެ ވާރިސުންގެ ތެރެއިން 05 އަންހެންދަރިން ކަމަށްވާ އަސްމާ މުޙައްމަދުއާއި، ޒަރީޝާ މުޙައްމަދުއާއި، ޙަލީމާ މުޙައްމަދުއާއި، ފާތިމަތު މުޙައްމަދުއާއި، ސަފިއްޔާ މުޙައްމަދުއަށް ލިބެގެންވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ހ. މަރުޙޫމާގެ ތަރިކައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ހ. ހިނގުނަ އެވް ކައިރި ބަނގާޅީ ގޯއްޗާއި ހ. ގުލިގައިވާ ޢިމާރާތްތަކާއި ނުހުރުމާ ގުޅޭ، އެއްވެސް ވާރިސަކަށް މަންފާއެއް ނުވާގޮތަށް ދަޢުވާލިބޭ މުޙައްމަދު ނަސީރު ބޭނުންކުރަމުންދާތީ، ޙައްވާ ޙަސަންފުޅު ނިޔާވި ދުވަހުން ފެށިގެން ޢިމާރާތްތަކުގެ ކުލި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކަށް ދައްކަންޖެހޭކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ކުލީގެ ގޮތުގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން މިހާތަނަށް -/4،312،800ރ (ހަތަރު މިލިއަން ތިން ލައްކަ ބާރަ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ރުފިޔާ) ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކަށް ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ގޯތި ޙަވާލުކުރުމާ ހަމައަށްވެސް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ކުލި ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އަދި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ގޯތި ބޭނުންކުރި މުއްދަތުގައި އެފަރާތުން ބޭނުންކޮށްފައިވާ ފެން ބިލުތަކަށް 68،981/25ރ (ފަސްދޮޅަސް އަށް ހާސް ނުވަ ސަތޭކަ އަށްޑިހަ އެއް ރުފިޔާ ފަންސަވީސް ލާރި) އާއި، ކަރަންޓު ބިލުތަކަށް ނުދައްކާހުރި ފައިސާ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ އަތުން ނަގައިދިނުމަށާއި، ކުލި ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި -/1،140،000ރ (އެއް މިލިއަން އެއް ލައްކަ ސާޅީސް ހާސް ރުފިޔާ) އާއި، ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލާއި އަދި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤު ހޯދުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތްތަކުން ވަކީލަށް ދެއްކި ފީގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި -/35،000ރ (ތިރީސް ފަސް ހާސް ރުފިޔާ) އާއި، ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދު އެކު ދެއްކުމަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ކިބައިން ހޯދުމަށް އަދި ޙަލީމާ މުޙައްމަދުއާއި، ޒަރީޝާ މުޙައްމަދުއާއި، ސަފިއްޔާ މުޙައްމަދުއާއި، ފާތިމަތު މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ދަޢުވާއެކެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

2. އެ ޤަޟިއްޔާއިން ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައިގެ ތިޔާރިއްޔަތުން ބަލަހައްޓާތީ، މައްސަލަ ހިންގުމުގެ ކަންކަން މިހިސާބުގައި ދަނީ ކުރަމުންނެވެ.

ވަގުތީ އަމުރާގުޅޭ އިޖުރާއީ ކަންކަން

3. އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ޤަޟިއްޔާގެ މައްސަލަ ހިނގަމުންދަނިކޮށް، އެ މައްސަލައިގެ ދެފަރާތުން ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރުއްވުމަށް އެދި މުރާޖަޢާކުރި ނަޝީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

4. އެގޮތުން، 02 ޖަނަވަރީ 2025 ގައި މުރާޖަޢާކުރި ނަޝީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ވަގުތީ އަމުރު އެޑްމިޝަންއަށް، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 244 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހު ހުށަހެޅިފައިވާ އެޑްމިޝަނެއްކަން ނުވާތީ، އެ އެޑްމިޝަން ޝަރީޢަތުން ބަލައިގަތުން ނިންމަވަން ޖަވާބުދާރީވެފައިވެއެވެ. އަދި އެއަށްފަހު، އެ ތާރީޚުގައި ދެން ހުށަހެޅި އެޑްމިޝަންގައިވެސް އެކަންކަން ފުރިހަމަވެފައިނުވާތީ އެ އެޑްމިޝަންވެސް ބަލައިގަތުން ނިންމަވަން ޖަވާބު ދެވިފައިވާނެއެވެ.

5. އެއަށްފަހު، 04 ޖަނަވަރީ 2025 ގައި މުރާޖަޢާކުރި ނަޝީދުގެ ފަރާތުން އިތުރު އެޑްމިޝަނެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި އެޑްމިޝަނަށް ބެލިއިރު، ވަގުތީ އަމުރު ނެރުއްވުމަށް އެދިފައި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ކޮން މާއްދާއެއްގެ ދަށުންކަމަށް ބާރުންކޮށްފައިނުވެއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/426 (މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން (ދައުލަތް) ވ. ހުސައިން ޝާފިޢު އަދި އިތުރު ފަރާތްތައް) ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ވަގުތީއަމުރުން ނެރެވިދާނެ އަމުރުތަކުގެ ވައްތަރު ބާރުންކޮށްފައި ވިޔަސް، އެ ޤާނޫނުގެ އެހެންވެސް މާއްދާއަކާ ޚިލާފުނުވާނެހެން، ހަމަ ކުރިއަށް އެއްގޮތަކަށް މިފަދަ އަމުރުތައް ނެރުއްވުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ދެކެނިވާއިރުވެސް، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ބަޔަކުޕީގައި ނިންމަވަން ބާރުންކޮށްފައިވެއެވެ.

6. މުރާޖަޢާކުރި ނަޝީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އެޑްމިޝަންގައި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުއްވުމަށް އެދި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ކޮން މާއްދާއެއްގެ ދަށުން ކަމަށް ބާރުންކޮށްފައި ނުވިނަމަވެސް، މި ވަގުތީ އަމުރާމެދު ޓްރަޔަލް ކޯޓުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި އަދި މައްސަލައިގެ ރެކޯޑުގައި ނެތް ޒަބާނީ ހެކިބަސްގެ ގޮތުގައި ކަމަށް ބާރުންކޮށްފައި ނެތަސް ޓްރަޔަލް ކޯޓަށް، މި އެޑްމިޝަނާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހުއްދަތަކުގައި މައްސަލަ

ރަޖިސްޓްރީކުރި ލިޔުންތަކާއި، ހުރި ބަހުގެ ބާރުތަކާއި، އެނޫން ލިޔެކިޔުންތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރެވިދާނެ، މި މައްސަލައަކީ ހުކުމުގެ ބާރާއި ގުޅުވިރަކަން ހަރަކާތްތެރިވުން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމާއި އެފަރާތްތަކަށް އެނގޭން އަސާސީ ހައްޤުތައް، މި އެފަރާތްތަކުގެ ގޮތުން ކަނޑައަޅުއްވަން ނިންމީއެވެ. އެހެން، މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވެރިކަމުގެ ތަރުތީބު ފެށޭ ހާލަތްތައް އަމަލުކުރުމުގެ މުޤައްދިމާއަކީ ސަބަބެއް ވެފައި މަދަނީ އިޖުރާއާތު ގޮތުން ހުކުމުގެ ބާރުތަކާ ގުޅުވިއްޖެ ދުވަހު މަދަނީ މައްސަލާގެ ހުކުމާ ބެހޭ ހުކުމުތަކުގެ ގާނޫނީ ބާރު ހިފޭނެ ގޮތެއް ކަނޑައަޅުއްވަން ނިންމީއެވެ.

ވެރިކަމުގެ ތަރުތީބު ސަބަބު އަދި ދިފާޢު ކަމުގައިވާ ގޮތުން

.7 މުޤައްދިމު ނަސީރުގެ ފަރާތުން މި ވެރިކަމުގެ ތަރުތީބު ސަބަބުގެ ގޮތުގައި ބާރުއަޅައިފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، މުޤައްދިމު ނަސީރާއި މުޤައްދިމު ނަސީރުގެ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކުން އެނގޭ ގޮތުގައި ހުރިހާ ލިޔުންތަކެއް، ގަރާރު 01 ގެ ދަށުން ބަދަލު ގެނައުމާ ގުޅޭ ބަދަލުތަކާ ގުޅޭ ފަރާތުން ވަނީ މުޤައްދިމު ނަސީރުއަށް ލިބިގެންވާ ބައި (މުޤައްދިމު ނަސީރު ހާޒިރުވިކަމުގައި) ގެ ގޮތުން ބަލައިގަންނަ ގޮތުގައި ލިޔެ ލިޔުން މަދަނީ ކަންތައްތަކުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ބޮޑު ނުކުތާއަކީ ކަމުގައި، މަސައްކަތުގައި ޝަރުޠުތަކާ ހިލާފަށް މަދަނީ ފަރާތްތަކާ ދެކޮޅަށް ބަރީއަވުމުގައި ދިފާޢު ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ޝަރުޠުތަކާ ބެހޭ ހުކުމު ދޫކުރައްވާ، އަދި އެފަރާތްތަކުގެ މަދަނީ ހިސާބުން ދިފާޢުގެ ބޭނުން ކުރާނެ ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައެވެ.

.8 މި ވެރިކަމުގެ ނުކުތާތަކާ، ދިފާޢު ގޮތުގައި ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ބާރުއަޅައިފައިވާ، މުޤައްދިމު ނަސީރާއި މުޤައްދިމު ނަސީރުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ބައިތައް މަދަނީ ގޮތުގައި، އިންސާފު ހާސިލުކުރުމަށް ގެންގުޅުއްވާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމުގައި، ވިޔަސް ތަކެއްގައި ހުށަހެޅި ފަރާތްތަކުގެ މުޤައްދިމު ވެސް ފަރާތުން ތިބި މަދަނީ ފަރާތުގެ ތެރޭގައި ނުކުތާއެއް ހިމަނާފައިވާ ހުށަހަޅާ ބޭން އަދި އަސާސީ ޤާނޫނުއަސާސީ ކުރިމަތިލާފައި ގެންގޮސް ވަކިގޮތަކަށް ނުލިބިދާނެ ކަމުގައި، އެހެންކަމުން، މިއީ އިންސާފު ކަނޑައަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުމުގެ ކަމަކަށް ނުވާނެތީ، މިކަމުގައި ވީ އެންމެ ރަނގަޅު ރަށްކާތެރިކަމުގެ އަމުރެއް ނިންމަވާފައިވާ ދިފާޢު ކަމަކަށް ވާނެއެވެ.

ވަގުތީ އަމުރު އޮންނަންވީގޮތް ކަމަށް ހުކުމްކުރައްވާ ގޮތް

9. މި ވަގުތީ އަމުރު އޮންނަންވީ ގޮތަކަށް މުޙައްމަދު ނަސީރުގެ ފަރާތުން ހުކުމްކުރައްވާ ގޮތް ތިރީގައި މި ވަނީއެވެ.

"ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1383-CVC-2023 މައްސަލަ ޝަރީޢަތުން ވަކި ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅައިދެންދެން، ހަބީބުމުނާރު ދެފަރާތުން ކުރު އެއްވެސް ފަރާތަކުން އަނެއް ފަރާތަށް ދަތި ނުކުރުމަށާއި، މިހާރު ދައުލާވިބާ މުޙައްމަދު ނަސީރާއި އޮނާގެ ފަރާތުން ބައިވެރިވާފަރާތްތަކަށް ބަދަލު ގެއިން ނުކުރުމަށާއި، އިމާރާތަށް ބަދަލު ގެނެސް ގެއްލުން ނުދިނުމަށާއި، ދިރިއުޅުމަށް ދަރިވާފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުމަށް ދައުވާކުރާ ހައްވާ ހަސަންފުޅުގެ ވަރިހުމުގެ މައްސަލަ އަމުރުކޮށް އަދި މުޙައްމަދު ނަސީރު ދިރިއުޅުމުގެ ބައިގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތްތަކަށް ވަކި ނިކުމެ ނުވަދެވޭގޮތަށް ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ދުރު ބަންދުކުރުމަށް ގެވަށާ ބަލާ ނުރުހިވައިފިނަމަ ކޮށްދީފައިވާ ޖޫރިމަނާ ސަރުކާރަށް ދެއްކުމަށް ތަނަށް ވަދެވޭގޮތް ހަމައަށްނުވާ ކޮށްދީފައި ޖޫރިސް ސަރުކާރުގެ މައްޗަށް އަމުރުކުރަމެވެ."

10. މި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުނީއްސުރެ ބާރުލިބި ހިނގާ ގޮތަށް، ހިނބަހުގެ ބައިން ހިނގާނެ 04 (ހަތަރެއް) ހަފްތާ ހުކުމްކުރައްވައެވެ.

11. މި ވަގުތީ އަމުރު ނެރުނީއްސުރެ މުޙައްމަދު ނަސީރުގެ ފަރާތުން އެދުނު އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ އަރިހު ޙާޟިރުކުރެއްވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރާ ކަންކަން

12. ކޮންމެ މައްސަލައެއްގައިވެސް، އެ މައްސަލައިގެ ވަޒަންވާ ކަންކަމާއި، އެ މައްސަލައިގެ ވާޤިޢާތައް ދިރާސާކޮށް ޝާހިދުން، މަސްލަހަތު، ހެކިބަހާއި މައްސަލައިގެ ބިނާކޮށް ނަމްބަރު ބަދަލުކޮށްގެން ހިނގައިދާނެ މައްސަލަތަކުގެ މައްސަލަތައް ހިނގައިދިޔަ ހަމަވެގެން އެއްގަމު ކޯޓުތަކުން ދެމެހެއްޓުމަށް ގިނަކަމަށް ހުކުމްކުރައްވާ ކަންކަމުގެ މައްސަލައެއްގެ ބިނާކޮށް، އެ މައްސަލައެއްގައި އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ކޮންމެހެން އަވަހަށް ފިޔަވަޅެއް އަޅަންޖެހޭ ހާލަތްތަކަށް ގެނެވޭ އަމުރު ގެނެސްދޭނެ ގޮތެވެ. މިގޮތުން، ހަމަގޮތުން ޙާޟިރުކޮށްގެން ފިޔަވަޅެއް އެޅުމަށް އަމުރު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ކޮންމެހެން މުހިންމުކަމެއް ކަމުގައި ޝަރީޢަތަށް ބޮޑަށްފެނުމަ، އެ މައްސަލައެއްގައި ވަގުތު ކަނޑައަޅާނީ ހަމަގޮތުން ޙާޟިރުކޮށްގެންނެވެ. އަދި ހަމަގޮތުން ޙާޟިރުކުރާނެ ނުވަތަ އެހެނިހެން ޝަރީޢަތުން ވަގުތު

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv

ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ގޮތަށް މައްސަލަތަކުގައި އަސްލު ހުކުމުގެ ދައުރު ހުސްކުރުގައި ގޮތް ކަނޑައެޅުމަކީ ވެސް މަދަނީ
އުޞޫލުގެ ނިޒާމުގައި އިސްތިޤްރާރުކަމާއި ކަށަވަރުކަން ގެއްލިގެންދާނެކަމެވެ.

13. ވީމާ އަދުގެ މައްސަލަތަކުގައި، މައްސަލައިގެ ވަރަށްގިނަ ކަންތައްތަކަށް ބަލައި، ކޯޓުން އަމަލު ކުރަމުންއައި
ގޮތާއި ޚިލާފަށް، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެކަމަށް މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރަށް ފެނުނަ
ހާލަތުގައި ވިޔަސް އަމަލަކީ އެ މައްސަލައެއްގައި ވީމާ އަދުގެ ނުވަތަ ފަރުވާއެއް އެ ފަނޑިޔާރަށް އެޅިދާނެކަމެއް،
އެފަދައިން އަދުގެ ނަޒަރިއްޔާގައި ވަކިނަމަ އެ މައްސަލައިގެ ހުކުމްތަކުގެ ބުނުމުގައި އަދި އަސްލު ބުނުމުގައިވެސް
އަދުލު ނަޒަރުގެ އިލްތިޒާމު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/135
(އއ. މާޑުހު ކައުންސިލްގެ އިދާރާ ވ. އއ. މާޑުހު ޖަމްޢިއްޔާތުލް ފަލާހް) ގެ ސިވިލްއާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

14. އަދި ހަމައެހެންމެ، ވީމާ ފަރުވާއާއި ތަޢާރުޒުވާވާގެ އަދުލު ފަދަ އަދުލުއް، އެ އަދުލު ތަޢާރުޒާ ހުކުމުގެ އަޞްލު
ބުނުމުގައި ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ހުކުމް، ނުވަތަ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ބެންޗުގައި، ނުވަތަ ދުސްތޫރު ތަންފީޛުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ވެސް
ނިޔާފާނުކަމަށް ގަވާއިދު ނަންބަރު:2022/R-105 (ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 115 ވަނަ
މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވާއިރު، މިގޮތުން ހުކުމްތައްގެ އަޞްލު ބުނުމުގައި އަދުލު ނޫނީ ބުރަވެވުމުގައި އެ އަދުލު
މުރާޖަޢާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އެ ހުކުމަކަށް ލިބިދެވިދާނެކަން ވެސް އެ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮތެވެ.

15. މި ވީމާ އަދުލު ނިޔާދިނުމަށް އެދިފައި ވަނީ އަދުލު ތަޢާރުޒާ ފަރާތްތަކުގެ އަޞްލު ބުނުމުގައެވެ.

16. އެހެންކަމުން، ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ހުކުމަކާ، ވީމާ ފަރުވާއާއި ތަޢާރުޒުވާވާގެ އަދުލުއް
އަންނަ ހުކުމުގެ އަޞްލު ބުނުމުގައި ނިޔާދިނުމަށް އިލްތިޒާމުކުރާ ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތަކާގުޅޭ ކޯޓުން ބޭނުން
ކަނޑައެޅުމުގައި ބަލަންވާނީ، އަދުލަށް އެދޭ ހުކުމް އެދިފައިވާގޮތަށް އެ އަދުލު ތަޢާރުޒާ ހުކުމް(ތަ)ގެ އަޞްލު
ބުނުމުގައި އެ އަދުލު ނިޔާދިނުމާގުޅޭ ބުރަވެވޭ އޮތްތޯ ބެލުމެވެ، އަދުލު ނިޔާދިނުމާގުޅޭ ގޮތް ބުރަވެވޭ އޮތްކަމުގައިވާނަމަ،
އެ އަދުލު ނިޔާދިނުމަށް އަދި އަދުލު ނިޔާދިނުމާގުޅޭ ބުރަވެވޭ ނޯތްކަމުގައިވާނަމަ، އަންނަ ހުކުމުގެ އަޞްލު
ބުނުމުގައި އަމަލު މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި އެ އަދުލު ނިޔާދިނުން ނޯތްކަމަށް ކަނޑައެޅުން ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

17. ސަބަބަކީ، ޝަރީޢަތު ޙާސިލުކުރުގައި ޖިނާޔަތުގެ އަޤާއިދުތަކުން ހަބޭލަކަށް އުދުރުގައި ވަނިކޮށް، ކޯޓުގެ އަމުރަކީ އިސްތިސްނާދުވަމުން
އެ މައްސަލަ ޙައްޤުވާ ޤަރުޟު(ން) ޙާސިދުކަން، މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް އަންގައިދިނަމަ، އެ މައްސަލަ
ޙައްޤުވާ ޤަރުޟު(ން) ޤަރާރުތަކާއި ކުރަންޖެހި، މައްސަލަ ހުރަހެ ޤަރުޟު އުޅުމާއިވާގޮތް ނުން ގޮތަކަށް ކޯޓުން
ޢަމަލުކުރާ ސަބަބުން މައްސަލަ ޙައްޤުވާ ފަރާތަކުން ކުރަންޖެހުން ޤަރާރުތަކަށް، މައްސަލަ ހުރަހެ ޤަރުޟު
ޖިނާޔާތްޖެހޭ ފަދަ ޙާލަތެއް ގުޅިގެންވެގެ. އަދި މައްސަލަ ޙައްޤުވާ ޤަރުޟުގެ އަމަލު އިތުރުވާ ވަރަކަށް އެ
ހުރި ޤަރުޟުގެ ފައިދާން އެ ސަރީޢަތަށް ކުރަންޖެހުން ޤަރާރުތަކަށް، ޝަރީޢަތު ޙާސިލުކުރުގައި ޖިނާޔަތުގެ އަޤާއިދުތަކުން
އުޅުން ޤަރުޟު ޖިނާޔާތްޖެހޭގޮތަށް، އެކަން ވެގެންދިޔުމުގެ އެ ޤަރުޟު އުޅުމާއިވާގޮތް ނުން ގޮތަކަށް ކޯޓުން ޢަމަލުކުރާގޮތުގެ
ސަބަބުން ޢާންމު އުފެދެންޖެހުން ތަކުރާރުކުރެވުނެވެ. މިގޮތުން، އަވަސް މައްސަލައާއި ގުޅޭގައި، އަންނަ ޤަރުޟުގެ
ޝަރީޢަތު ޙާސިލުކުރުގައި ވަގުތު އަމުރެއް ނެރުއްވުމަށް އެދި ހުރަހެޓް މައްސަލަތަކުގައި ޢަމަލުކުރެއްވިގޮތް ކަމަށް
ބަލާފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2204-CVC-2023 (މުޙައްމަދު ނަސީމް ވ. ހަސަން ފައިސަލް) ގެ ސިއްރާގައި
ވެސް ބަޔާންކޮށްފައި ވާނެއެވެ.

18. ޤަރުޟުންގެ ޝަރީޢަތު ޙާސިލުކުރުގައި ވަގުތީ ޖިނާޔަތުގެ އުޅުމަކީ މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ކަމެއްކަމުގައި
ވިޔަސް، އަމުރު ޙައްޤުވާ ފަރާތުގެ ބަޔާން ހުށަހަޅާނެތުގައި، އޭނާގެ ޝަރީޢަތު ޙާސިލުކުރުގައި ދެވޭ ފުރުޞަ ތަކާޔަ
ކަނޑައެޅިގެން ޙާލަތުގައި އެއްވެސް މަޖުބޫރުކުރުމެއްނެތި ދިފާޢުވާން ފުރުޞަތުގައި ނުނެވެ. އެފަދަ ފުރުޞަތެއް
ދިފާޢުވާނީ، ޙައްޤު އުސޫލުން އަންގާ ފަރާތުގެ ބަޔާން ހުށައަޅަން ޖިނާޔަތު އުޅުމުގެ އިޖުރާއާތުގައި ހިނގައިދިޔަމަ،
އަންނަ ވަސީލަތުގެ ސަބަބުން، ނުވަތަ އެފަދަ ފުރުޞަތު ހުރިނަމަ އެކަށީގެން މައްސަލަ ޙައްޤުވާ ފަރާތަށް އެނގިއްޖެނަމަ
އެ ފަރާތުން ޢަމަލުކުރެވިދާނެ ގޮތްތަކުގެ ސަބަބުން، އަސްލު މައްސަލައިގެ ދައުވާގައި ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމެއް ނޫނެވެ. އެ
ނިންމުމުގެ ބާރުން ކަނޑައެޅުން ހިނގައިދާނެފަދަ ޙާލަތުގައި އިތުބާރުން ނުވަތަ އަވަސް މައްސަލައިގެ ގޮތުގައި އަންނަ
ޤަރުޟުގެ ޝަރީޢަތު ޙާސިލުކުރުގައި އެ އަމުރު ނުކުތުމުގައި އިލްތިމާސް ހުށަހެޅުމުގެ ބާރު ގެއްލުންތަކާއި ކުރިމަތިވެ،
މައްސަލައިގައި އިންޞާފު ޤާއިމުނުވާގޮތުގެ އިޙްތިމާލު އެބައޮތްކަމުން ސަރީޢަތަށް ބެލެވޭ ޙާލަތުތަކުގައެވެ.

19. އެގޮތުން ބަލާއިރު، ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤަވާއިދު ގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި
ވަނީ، ވަގުތީ ޖިނާޔާއި ޙައްޤުވާ ފަރާތުން ކުރާ އަމުރު ޖިނާ އަމުރެއް، އެ އަމުރު ޙައްޤުވާ ޤަރުޟުގެ ޝަރީޢަތު ޙާސިލުކުރުގައި

www.civilcourt.gov.mv :ވެބްސައިޓް | info@civilcourt.mv :އީމެއިލް | 3002703 ,3002702 ,3002701 :ފޯނު | 20212 ،ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، މާލެ

ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ނުވަތަ ޝަރީޢަތުގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ނެގިދާނެކަމަށެވެ. އަދި އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވަނީ ބުނެވުނު ގޮތަށް ވަގުތީ އަމުރެއް ހޯދަން އެދިފައި ވަނީ ... އެއިރު ބާޠިލުގައި ކަމަށްވާނަމަ، އެ އަމުރަށް އެދިފައިވާ ފަރާތް، އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތަށް ގެއްލުމެއް، އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ބަދަލު ހޯދާކަމަށް ނިޔާކުރާނަމަކަމަށެވެ.

20. އަދި ހަމައެހެންމެ، ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވަނީ "މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެހެން އެއް ނަމަވެސް، ހަބްސްވުމުގެ އަމުރު ހާޒިރުގައި އަމުރެއް ނެރެދެވޭނީ، އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުން މުދަލުހިފެހެއްޓުމާ ކަމަށް ޤާޟީއަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމައެވެ.

(1) އެ އަމުރަކީ އަވަހަށް ނެރެންޖެހޭ އަމުރެއް ކަމަށްވުން؛ ނުވަތަ

(2) ހުރި ނައްތައިލެވޭން ކަމުގެ ބިރު އޮތުން؛ ނުވަތަ

(3) ފައިސާއެއް ދެއްވުން ބޭރަށް ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް ތަޙްވީލުކުރުމުގެ އިޙްތިމާލު އޮތުން؛ ނުވަތަ

(4) މުދަލެއްގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުކުރުމުގެ އިޙްތިމާލު އޮތުން؛ ނުވަތަ

(5) އެފަދަ އަމުރެއް ހާޒިރު ހާޒިރުގައި ނެރެންޖެހޭ އެހެންވެސް ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ޤާޟީއަށް ޤަބޫލުކުރެވުން." މިއެވެ.

21. އެހެންކަމުން، ބޭނުމުން އިސްތިއުނާފުގެ އަރިޒާގައި، މި މައްސަލައިގައި ހުކުމްކުރައްވާ ކަންކަމަށް، މި މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައި ވާގޮތަށް ބަލާއިރު، މި އަމުރަކީ ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާފަދަ "އެ އަމުރަކީ އަވަހަށް ނެރެންޖެހޭ އަމުރެއް ކަމަށްވުން" ގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އަދި ހަމައެހެންމެ، (5) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާފަދަ "އެފަދަ އަމުރެއް ހާޒިރު ހާޒިރުގައި ނެރެންޖެހޭ އެހެންވެސް ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ޤާޟީއަށް ޤަބޫލުކުރެވުން" ގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ބާވަތުގެ އަމުރެއްކަމަށް ބެލެވޭތީ، މި އަމުރާމެދު ގޮތް ކަނޑައަޅާފައި ވާނީ މި އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ ހާޒިރު ނުހިމެނުވައެވެ. ސަބަބަކީ، މި މައްސަލައިގައި ހުކުމްކުރައްވާ ހުކުމް ތަންފީޛުކުރުމަށް ބަލާއިރު، މި އަމުރު މި ހިނދުންމިހިނދުން ނުނެރުނު ނަމަ އޭގެ ސަބަބުން އަމުރަށް އެދޭ ފަރާތަށް ގެއްލުންތަކެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ހުކުމްކުރެވޭ ކަންކަން ފުރަތަމަ ނަޒަރުން ބެލުމުންވެސް ފެންނަން އޮތުމެވެ.

22. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/21 (ނާނާސްޓޯރޒް ލިމިޓެޑް (އިސްތިއުނާފުވެރިޔާ) ވ. އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން) ގެ ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، ހުކުމެއްނެރުމާ ހަމައަށް ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި ބަލަންޖެހޭ އުސޫލު ޝަރުތުތަކާއި އެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެންއޮވެއެވެ. އެގޮތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތަކަކީ، ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދޭ ފަރާތަކުން، ގާނޫނީ ގޮތުން ހިމާޔަތް ލިބެންޖެހޭ މައްސަލައިގެ ހައްޤެއް ނުވަތަ ގާނޫނީ މަޞްލަޙަތެއް އުސޫލުގެ އިސްބާތު ގޮތަކަށް ބޭ ބޭނުމެއް ފާހަގަކުރެވިފައިވުން (Fumus boni juris) އާއި، ވަގުތީ އަމުރު ނުނެރުނުކަމަށް އަބަދުގެ ފަސާދައެއް ހިނގައްޖެނަމަ ކުރިމަތިވާނެ ނުރައްކާތެރިކަން އޮތުން (Periculum in mora) އާއި، ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދޭ ފަރާތަކީ އެފަދަ އަމުރަކަށް އެދުމުގެ "ސިފަ" (capacity) ނުވަތަ ހައިސިއްޔަތު ގާނޫނީ ގޮތުން ލިބިގެންވާ ފަރާތެއްކަމުގައިވުން، މި ޝަރުތުތަކާއި، އަދި ހަމަ އެފަދައިން ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ނިންމާ ވަގުތީ އަމުރުގައި، އަސްލު މައްސަލާގައި ހިމެނޭ މައްސަލައެއް ބައްޓަން ނުވަތަ ގާނޫނީ މަރުކަޒަށް އަސަރުކުރާފަދަ ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅިފައި ނުވުން ނުވަތަ އެ ބައްޓަން ސާބިތުކުރުން ނުވަތަ ނަފީކުރުން ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެން ނުވާކަމަށް ވެސް އިސްވެ ދެންނެވުނު ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 5 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެންއޮވެއެވެ.

23. ވަގުތީ އަމުރުގެ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ބެލުމުން ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކުގެ އަލީގައި ވަގުތީ އަމުރުދޫކުރުމުގައި ކޯޓުތަކަށް ބާރު ނިސްބަތްވުމުގައި ހިނގާފައިވާ ކަންކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/305 (ޕްރިމިއަރ ޕްރޮޕަރޓީޒް މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް މަނިކު) ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ހުކުމުގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވާއިރު، ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގައި ކޯޓުން މައްސަލައިގެ ފުށް ވަކިން ބަލައި ވަޒަން ކުރަންޖެހޭނީ މައްސަލައެއްކަމުގައި، ވަގުތީ އަމުރެއް ކޯޓުން ނެރުމަށް ބަލާއިރު ބަލަންޖެހޭ ކަންތައް ބަލާފައިވާ ވަނީ ބަހާލަންޖެހޭ ނުވަތަ ވަޒަންކުރަންވީ ދެ ކަންތަކެއް، ކޯޓުގެ މައްސަލައާއި ވަކިން އެ މައްސަލައެއްގެ ބަދަލު ބޭނުންކުރާ ވަޒަން ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު ބަލައި، ވަގުތީ އަމުރު ނެރުމުގެ އިސްތިސްނާ ހާލަތުގައި ގުޅޭގޮތުން ބަލަންޖެހޭ ގޮތުގައި އެކަން އެގޮތަށް އެނގެނީ ވަކިކަމަށް ހަމަ މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

24. އެޕީލް ބަލާއިރު، ވަކީލް އަހުމަދު ނުރުދީނުފުސި ހުރަހެޅުވައިވާ މައްސަލައިގެ މައްސަލައިން ފަސޭހާ ހިމާޔަތް ނިޒާމު
ސިފައެއްގައި ތިބޭފަރާތުގެ ކުރިއަށް، އެ އަމުރަށް އެދޭ ފަރާތަށް އެ ފަރާތް ތިބޭފަރާތް މުހިންމުވާފަދަ ބާރެއް
އެޅިގެން މަޢުލޫމާތު ބަލާބެލުމުން ފެންނަން އެޅިގެންވާނަމަ ވަކިވަކިގޮތުގައި، މިގޮތުން، ބަލާބެލުމުގައި ދެރަގައި، ދައުލާ
ގެއްލުންވާނެކަމުގެ އިހުމާލު ފުދޭނެ ބޭނުންތެރިކަމުގައި ފެންނަން އެޅިގެން، ގޮތުގައިވާނީ ސަބަބު ހިމާޔަތްކުރަން
ދަނޑުގެ ނުކުތާތަކުގައި ގެއްލުންވާނެ ފެންނަން އެޅިގެން، ވަކީލް އަހުމަދު ގޮތުގެ އެ މައްސަލައިގައި ހުށަ
އެޅުމުގައި ފަރާތްތަކަށް ލިބޭނެ ގެއްލުން ވަކިކުރަނީ ބޭނުމު ގެއްލުމަކީ ކުރިމަތިވާނެކަމަކީ ކަން ފަރާތްތަކުން
ބެލުން ފަދަ ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.

25. ހަމައެހެންމެ، ވަކީލް އަހުމަދު ނުރުދީނާ ނުލައި އަބުލް މައްސޫލު ދަޢުވާ ވަސީލަތެއް ހިނގައިދާނަމަ ނުރައްކާތެރި،
އަދި ގެއްލުމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ލިބުމުގެ އިޙުތިމާލު އޮތްތޯ ބަލާއިރު، މި ނުރައްކާތެރި ގެއްލުން ވަކިން ކުރުމުގައި
ސިފަގޮތުގައި އަދިވެސް ހިނގާ ފައިދާތަކުގައި ބެލެންސްކުރާ ޓެސްޓަކީ ބެލެންސް އޮފް ކޮންވީނިއަންސް ޓެސްޓް
(Balance of Convenience Test) ކަމުގައި، ބެލެންސް އޮފް ކޮންވީނިއަންސް ޓެސްޓުގައި ބަލައިގެންދަނީ
ވަކީލް އަހުމަދު ނުރުދީނާ ނުލައި އަބުލް މައްސޫލު ދަޢުވާ ވަސީލަތެއް ހިނގައިދާނަމަ ކުރިމަތިވާ ގެއްލުން ކަމަށް
ވުރެބޮޑު ނުރައްކާތެރި ގެއްލުން ވަކިން ކުރާއިރު، ހަމައެކަނި އަމުރަށް އެދޭ ފަރާތަށް ކުރިމަތިވާ ގެއްލުން ނުރައްކާތެރި
ގެއްލުމަށް އެކަނި ބެލުމުގެ ބަދަލުގައި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެންމެހާ ފަރާތްތަކަށް ލިބޭނެ ގެއްލުން
ވަކިކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/101 (އޭ.ސީ.ޕީ އާއި ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
ވ. ޖޫޑިޝަލް ސަރވިސް (މޯލްޑިވްސް) ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް) ގެ ޝަރީޢަތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

26. ބެލެންސް އޮފް ކޮންވީނިއަންސް ޓެސްޓް (Balance of Convenience Test) އަށް ބަލާއިރު، ގެއްލުމާއި
އުނދަގޫ ދެފަރާތަށްވެސް އެއްވަރަކަށް ލިބޭނެކަމަށް ކަޑަށް ފެނިގެންދާނަމަ، ދައުވާ އުފުލުން ކަންތައް ނުވަތަ
ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން ހުރިގޮތަށް ބާއްވާ ބެހެއްޓުމުގައި ނުވަތަ ކުރިން ހުރިގޮތަށް ބެހެއްޓުމުގައި ބޭއްވުން
(maintain the status quo) ޖެހޭނެކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/305
(ޕްރިމިއަރ ޕްރޮޕަޓީޒް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. މަހަށްމަދު އިބްރާހީމް މަނިކު) ގެ ޝަރީޢަތުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv

ސިވިލް ކޯޓު
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

27. އެހެންކަމުން، ވަޒީރު އަމުރުގެ ދަށުން އެޗް ޕިއަވަޑުވޯޓަލާ، މައްސަލައިގެ މުއްދަތު ޙައްޤުން ފާސްޓް ހިމާޔަތް ނިޔާއި ސިފައެއްގައި ލިބެމުގެކަރިން، ފޫނބައިދު ވަރުގެ ގެއްލުންތަކެއް ލިބިދާނެ އެފަދަ ގެއްލުން ލިބި ނުދިނުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެ ގެއްލުން ލިބޭގޮތް ކުޑަކުރުމަށްޓަކައި އެޗް ވަޒީރު ޕިއަވަޑު ތަކެއްކަން އެނގެން އޮތުމެވެ. އަދި އެފަދައިން އަމުރު ނެރުމުގައި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެންމެހާ ފަރާތްތަކަށް ލިބިދާނެ ގެއްލުމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމާއެކު، އެ ގެއްލުން ލިބޭގޮތް ކުޑަކުރުމުގެ ބޭނުން އަދި އެއް ބޮޑެތި އެއްވެސް ދަރަޖައެއްގައި މުހިންމުކަމުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްވެސް މައްސަލައިގައި އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ކުރަން މުހިންމު ކަމެއްކަން އެނގެން އޮތުމެވެ.

28. ބަންޑާރަ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކުގެ އަލީގައި މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1383-CVC-2023 ބަހާނާކަށްފައިވާ ބިމާގައި ދައުވާގެ ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރާތްތަކަށް ރައްދުވާ އަމުރު ފާސްކުރައްވައިން ކަންކަމާއި، ސިވިލް ކޯޓުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ނަންބަރު Cv-C/C-693/2014 "ބިން ގަނޑުވެއްކުމުގެ އެއްބަސްވުން" އާއި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، މި އަމުރަށް އެދުމުގެ ސަބަބު މުދައްޢަ ނަސީރުއަށް ލިބިގެންވާކަމާއި، އަދި ހަމައެހެންމެ، މުދައްޢީ ނަސީރުއަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން ހިމާޔަތް ލިބެންޖެހޭ މުއްސަނދި ޙައްޤެއް ނުވަތަ ޤާނޫނީ މަޞްލަޙަތެއް އޮތްކަމުގެ އިޢުތިރާފު ފަރާތަކުން ބޭނުމެއްގައި ފެންނަން އޮތްކަމަށާއި، އަދި މި އަމުރު ނެރެދިނުމަކީ ބޭރު ގެއްލުންތަކެއް ކުރިމަތިވުމުގެ އިހުތިމާލު ފެނުނަން ބޮޑު ބޭނުމެއްގައި ފެންނަން އޮތްކަން އެނގެން އޮތުމެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ހަމަ ބަލާ ބައްލަވާ ބަޔާނު، މިއީ ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ގަވާއިދުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަމުރަށް އެދި ހުށަހަޅާ ބޭނުންވާ ބާވަތުގެ މައްސަލައެއްކަން ފެނޭ އެނގެން އޮތުމެވެ.

29. އެހެންކަމުން، މުދައްޢީ ނަސީރުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ފަދައިން މި ވަޒީރު އަމުރު ނެރެދިނުމަކީ މި މައްސަލައިގައި އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ކުރަން މުހިންމު ކަމެއްކަން، ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން ބެލުމުން އެނގެން އޮންނާތީ، މި ވަޒީރު އަމުރު ނެރުމަށް ނިންމީމެވެ.

04 ރަޖަބު 1446

04 ޖަނަވަރީ 2025

ފައިޞަލް އާދަމް

ޤާޟީ

ސިވިލް ކޯޓު